

Jak rozpoznać niedosłuch u dziecka?

Głębokie uszkodzenie słuchu jest łatwiej zauważalne niż uszkodzenie mniejszego stopnia. W tym drugim przypadku dziecko słyszy część dźwięków i rodzice mogą mieć wątpliwości w ocenie reakcji słuchowych swego malucha. Bywa też tak, że rodzice podświadomie bronią się przed przyznaniem się do tego, że widzą jakieś nieprawidłowości. To całkiem naturalne - wszyscy chcemy, by nasze dzieci były doskonałe i spełniły wszystkie pokładane w nich nadzieje i oczekiwania.

Sprawdź czy Twoje dziecko słyszy

W tym rozdziale opisano prawidłowy rozwój reakcji słuchowych i rozwój mowy u dziecka w poszczególnych okresach jego życia. Pamiętaj, że każde dziecko ma swoje indywidualne tempo rozwoju. Opisane poniżej umiejętności zdobywa stopniowo. Jeśli na jedno z pytań w określonym przedziale wiekowym nie możesz odpowiedzieć pozytywnie, nie oznacza to jeszcze, że Twoje dziecko ma problemy ze słyszeniem. Jeśli jednak odpowiedź na dwa lub więcej pytań jest negatywna lub wątpliwa, zgłoś się z tym problemem do swego lekarza rodzinnego.

Do 3 miesiąca życia

Od około 2 miesiąca życia niemowlę zaczyna głużyć (gruchać). Głużenie to gardłowe dźwięki przypominające k, g, ch. Jest to czynność odruchowa, nie związana ze słyszeniem. W tym okresie dziecko zaczyna reagować uśmiechem na Twój widok. Swoje emocje wyraża płaczem i gruchaniem.

Sprawdź, czy Twoje dziecko:

- Budzi się przy głośnych dźwiękach?
- Reaguje przestraszeniem lub mruży oczy słysząc głośne dźwięki?
- Od około 2 miesiąca reaguje na Twój głos, uspokaja się, uśmiecha się, gdy Cię słyszy?
- Głuży (wydaje gardłowe dźwięki)?

4-6 miesiąc życia

Okolo 5-6 miesiąca życia niemowlę zaczyna gaworzyć - świadomie, pod kontrolą słuchu, naśladuje dźwięki przypominające mowę: samogłoski, spółgłoski, sylaby. Wypowiedzi przypominają najczęściej brzmieniem ma, mu, da, di. Barwą głosu potrafi wyrażać emocje, np. zadowolenie czy niezadowolenie. Dziecko z poważnym uszkodzeniem słuchu nie gaworzy.

Sprawdź, czy Twoje dziecko:

- Zwraca głowę w kierunku źródła dźwięku - np. głosu, zabawek dźwiękowych, szczekającego psa?
- Reaguje na zmiany Twego głosu?
- Budzi się z lekkiego snu, gdy ktoś mówi?
- Gaworzy?

7-12 miesiąc życia

Dziecko zaczyna łączyć sylaby w większe grupy. Używa dźwięków naśladujących mowę do wyrażania emocji czy potrzeb. Zaczyna różnicować usłyszane słowa, dostosowując do nich swoje reakcje - zaczyna reagować na swoje imię, rozumie proste polecenia i zakazy. Pod koniec pierwszego roku życia może wypowiadać 1-2 słowa ze zrozumieniem.

Sprawdź, czy Twoje dziecko:

- Zwraca się w kierunku źródła dźwięku - głosu, grającej zabawki, itp.?
- Słucha, gdy się do niego mówi?
- Reaguje na swoje imię?
- Rozumie proste słowa, np. "mama", "oko", itp.- zwraca się w kierunku nazywanych osób, przedmiotów lub pokazuje je palcem?
- Rozumie proste polecenia i zakazy - "nie wolno!", "chodź tutaj" itp.?
- Powtarza sylaby (gaworzy)?
- Używa dźwięków naśladujących mowę, by zwrócić na siebie uwagę?
- Próbuje naśladować głosy zwierząt?
- Próbuje naśladować głośność i rytm Twego głosu?

13-24 miesiąc życia

To okres, kiedy dziecko opanowuje podstawowy zasób słów określających osoby i przedmioty ze swego otoczenia. Gwałtownie rozwija się rozumienie mowy. Dziecko stopniowo poszerza zasób słownictwa, zaczyna spontanicznie łączyć elementy swego słownika w kombinacje dwuwyrzowe. Pod koniec drugiego roku życia słownik dziecka może składać się z ponad 50 słów.

Sprawdź, czy Twoje dziecko:

- Rozumie proste polecenia i pytania, np.: "gdzie jest twój but", "chodź", "podaj piłkę"?
- Umie pokazywać części ciała?
- Naśladuje głosy zwierząt?
- Kołysze się w rytm muzyki?
- Lubi zabawy-rymowanki, np. "idzie rak...", "koci-koci"?
- Wypowiada kilka do kilkudziesięciu słów?
- Próbuje składać po dwa słowa, np.: "chodź pa-pa", "am nie"?